

Załącznik
do Uchwały nr 179/22
Komitetu Monitorującego
RPO WD 2014-2020
z dnia 11 maja 2021 r.

**Sprawozdanie roczne
z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
w roku 2021**

Wrocław, maj 2022 r.

Spis treści

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA.....	4
2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO	5
2.1. Informacja finansowa	5
2.2. Postęp realizacji celów	6
2.3. Informacje na temat instrumentów finansowych.....	6
3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ	9
3.1. Przegląd wdrażania.....	9
3.2. Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla Programu	17
3.3. Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania	17
3.4. Dane finansowe	18
4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI.....	19
5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH	20
6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA	20
7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ	23
8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	24
9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH	24
10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA.....	24
11. OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO	24
11.2. Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji	24
11.4. Sprawozdania dotyczące wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu	26

12. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA ZGODNIE Z ART. 111 UST. 4 akapit pierwszy lit. a) i b) ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013.....	26
13. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH	27
14. DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO.....	27
14.1. Postępy w realizacji zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, w tym rozwoju regionów, które cierpią na skutek sytuacji demograficznej oraz stałych lub naturalnych niekorzystnych warunków, zintegrowanych inwestycji terytorialnych, zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach programu operacyjnego.	27
14.4. Wkład w strategię makroregionalną i strategię morską.....	28
15. INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU...	29
16. INTELIGENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU (sprawozdanie z postępów osiągniętych w ramach danego wariantu).....	29
17. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA	30
18. INICJATYWA NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH.....	30

1. IDENTYFIKACJA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z WDRAŻANIA

CCI	2014PL16M20P001
Nazwa programu	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
Wersja	15
Rok sprawozdawczy	2021
Data zatwierdzenia sprawozdania przez Komitet Monitorujący	

2. PRZEGLĄD WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO

(art. 50 ust. 2 i art. 111 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

2.1. Informacja finansowa

nabory

ogłoszono 422 nabory (2021 r. – 14), alokacja UE w naborach – 2 496 933 914,19 EUR (109,57% alokacji Programu)

EFRR: 259; alokacja 1 799 128 502,66 EUR (111,13% alokacji EFRR)

EFS: 163; alokacja 697 805 411,53 EUR (110,13% alokacji EFS)

wnioski o dofinansowanie

zatwierdzono 6 550 wniosków (2021 r. – 294); wydatki kwalifikowalne 2 855 363 295,59 EUR, w tym UE – 2 229 745 544,93 EUR (97,85% alokacji Programu)

EFRR: 4 825; wnioskowana alokacja 1 639 372 742,67 EUR (101,26%)

EFS: 1 725; wnioskowana alokacja 590 372 802,27 EUR (93,17%)

umowy o dofinansowanie

podpisano 5 975 umów (2021 r. – 325); wydatki kwalifikowalne 2 595 856 118,15 EUR, wydatki publiczne 2 388 770 476,89 EUR, w tym UE 2 069 776 101,17 EUR (90,83% alokacji Programu)

EFRR: 4 350; wydatki kwalifikowalne 1 882 429 653,59 EUR, wydatki publiczne 1 699 627 880,74 EUR, w tym środki EFRR 1 463 840 415,03 EUR (90,42%)

EFS: 1 625; wydatki kwalifikowalne 713 426 464,56 EUR, wydatki publiczne 689 142 596,15 EUR, w tym środki EFS 605 935 686,14 EUR (95,63%)

wnioski o płatność

zatwierdzono 26 714 wniosków (2021 r. – 3 742); wydatki kwalifikowalne 1 931 901 989,10 EUR, w tym UE – 1 535 358 086,62 EUR (67,38% alokacji Programu)

EFRR: 14 174; wypłacono środki UE – 1 097 961 562,38 EUR (67,82%)

EFS: 12 540; wypłacono środki UE – 437 396 524,24 EUR (69,03%)

deklaracje IC

wydatki kwalifikowane – 1 994 402 296,14 EUR

EFRR: 1 468 277 121,58 EUR

EFS: 526 125 174,56 EUR

środki publiczne – 1 839 395 687,97 EUR

EFRR: 1 329 868 040,68 EUR

EFS: 509 527 647,29 EUR

środki UE – 1 760 280 306,39 EUR (77,25% alokacji Programu)

EFRR: 1 290 816 241,56 EUR (79,73%)

EFS: 469 464 064,83 EUR (74,09%)

Postęp realizacji Programu

W 2021 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 203,27 mln euro (wzrost w stosunku do 2020 r. o 10,81%), beneficjentom wypłacono środki w wysokości 271,42 mln euro (wzrost o 21,45%). Zakończyła się realizacja 5 031 projektów (w 2021 r. – 641), w których rozliczono środki UE w wysokości 1,08 mld euro, tj. 47,58% alokacji Programu (EFRR – 793,90 mln euro, EFS – 290,44 mln euro).

Ze względu na to, że zmiana RPO WD nastąpiła 15.12.2021 r., środki pochodzące z funduszu REACT-EU do końca okresu sprawozdawczego nie zostały zaangażowane.

2.2. Postęp realizacji celów

Nie przewiduje się zagrożenia w realizacji celów końcowych wskaźników rzeczowych Ram wykonania. W przypadku niskiej realizacji wskaźnika *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12)*, na podstawie wartości prognozowanych, ocenia się, że wskaźnik zostanie zrealizowany. Natomiast wskaźniki finansowe *Całkowita kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowalnych*, są sukcesywnie realizowane, zgodnie z postępowaniem rozliczania wydatków wynikających z projektów.

Wskaźniki programowe EFRR, które osiągnęły niski poziom, zarówno w realizacji, jak i niska jest ich wartość prognozowana, to: *Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CI 30) (CT4)*, *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (CT4)* oraz *Liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej w ramach kogeneracji (CT4)*. W tych przypadkach istnieje ryzyko niezrealizowania wskaźnika w pełnej wysokości. IZ RPO monitoruje realizację wskaźników.

W przypadku EFS, mogą zostać nie w pełni osiągnięte wskaźniki programowe w CT8, takie jak *Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie* oraz *Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3*. Związane jest to z opóźnieniem w realizacji projektów spowodowanym pandemią, a także realokacją środków na działania związane z walką ze skutkami pandemii COVID-19.

W CT9 oraz CT10 na podstawie wartości prognozowanej, IZ RPO nie przewiduje zagrożenia w osiągnięciu wartości docelowej wskaźników programowych.

Wskaźniki EFRR i EFS wykazano w oparciu o wnioski o płatność pośrednią.

Ocenę wdrażania poszczególnych Osi Priorytetowych przedstawiono w pkt. 3 Sprawozdania.

2.3. Informacje na temat instrumentów finansowych

Wartość środków na realizację instrumentów finansowych (IF) – **147 654 296 euro**

✓ środki UE – **125 506 152 euro** (5,51% alokacji Programu)

– EFRR – 122 756 152 euro

– EFS – 2 750 000 euro

✓ wkład krajowy – **22 148 144 euro**

Beneficjent – Bank Gospodarstwa Krajowego (Menadżer Funduszu Funduszy)

Priorytet Inwestycyjny 3c (OP 1)

Środki na IF: 100 102 734 euro (EFRR: 85 087 324 euro)

Wsparcie przeznaczone na wprowadzenie innowacji, przyczyniające się do zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw. Środki przeznaczono również na utrzymanie zatrudnienia, zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorstwa (finansowanie kapitału obrotowego), dywersyfikację działalności, zmianę profilu działalności w związku ze skutkami pandemii COVID-19.

Beneficjent podpisał 15 umów z pośrednikami finansowymi o wartości 100 099 054,44 euro, którzy udzielili 2 443 pożyczki i 94 gwarancji, przekazując ostatecznym odbiorcom ze środków publicznych 75 069 189,02 euro, w tym środki UE 68 982 497,99 euro.

Ze wsparcia skorzystały mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Priorytet Inwestycyjny 4a (OP 3)

Środki na IF: 14 054 954 euro (EFRR: 11 946 711 euro)

Wsparcie ma na celu zwiększenie wytwarzania energii z OZE.

Beneficjent podpisał umowę z 1 pośrednikiem finansowym o wartości 12 087 902,52 euro (EFRR: 9 996 942,11 euro), który udzielił 71 pożyczek przekazując odbiorcom ostatecznym ze środków publicznych 5 196 102,73 euro (EFRR: 4 774 797,10 euro).

Ze wsparcia skorzystały przedsiębiorstwa, spółdzielnie i wspólnota mieszkaniowa.

Priorytet Inwestycyjny 4b (OP 3)

Środki na IF: 18 957 762 euro (EFRR: 16 114 098 euro)

Wsparcie skierowane na zwiększenie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach.

Beneficjent podpisał 2 umowy z pośrednikami finansowymi o wartości 16 445 280,94 euro (EFRR: 13 595 841,28 euro), którzy udzielili 61 pożyczek przekazując przedsiębiorcom ze środków publicznych 11 881 077,75 euro (EFRR: 10 917 747,13 euro).

Z pożyczek skorzystały przedsiębiorstwa.

Priorytet Inwestycyjny 4c (OP 3)

Środki na IF: 11 303 552 euro (EFRR: 9 608 019 euro)

Wsparcie skierowane na zwiększenie efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

Beneficjent podpisał umowę z 1 pośrednikiem finansowym o wartości 10 042 177,14 euro (EFRR: 8 397 431,37 euro), który udzielił 82 pożyczki przekazując ostatecznym odbiorcom ze środków publicznych 6 366 305,62 euro (EFRR: 5 850 118,68 euro).

Z pożyczek skorzystały spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe.

Priorytet Inwestycyjny 8.iii (OP 8)

Środki na IF: 3 235 294 euro (EFS: 2 750 000 euro)

Wsparcie dla osób powyżej 30 roku życia bez zatrudnienia, na rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Beneficjent podpisał 2 umowy z pośrednikami finansowymi o wartości 3 209 650,77 euro (EFS: 2 728 203,15 euro), którzy udzielili 184 pożyczek ze środków publicznych w wysokości 2 513 780,45 euro (EFS: 2 136 713,38 euro).

3. WDRAŻANIE OSI PRIORYTETOWEJ

(art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

3.1. Przegląd wdrażania

Oś Priorytetowa 1 Przedsiębiorstwa i innowacje (CT 1, CT 3)

nabory: 68 (2021 r. – 6) na kwotę UE 525 177 312,98 EUR (146,91% alokacji OP 1)

wnioski o dofinansowanie: 3 222 (2021 r. – 68) na kwotę UE 379 768 922,34 EUR (106,24%)

umowy o dofinansowanie: 2 935 (2021 r. – 91), wydatki kwalifikowalne 458 621 837,94 EUR, środki publiczne 331 523 179,60 EUR, w tym UE 315 385 294,72 EUR (88,23%)

wnioski o płatność: 6 113 (2021 r. – 647), wydatki kwalifikowalne 317 804 306,55 EUR, w tym UE 217 109 860,30 EUR (60,73%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 327 828 717,89 EUR, środki publiczne 235 742 947,08 EUR, w tym UE 293 439 573,02 EUR (82,09%).

ocena wdrażania

W 2021 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 57,09 mln euro (wzrost o 21,87%). Beneficjentom wypłacono 43,93 mln euro (wzrost o 25,40%). W 2021 r. przeprowadzono 5 naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym, m.in. na wsparcie infrastruktury przedsiębiorstw (PI 3a i 3c), wsparcie innowacyjności (PI 3c), granty (bon na innowacje) (PI 1b) i 1 w trybie pozakonkursowym (PI 1b). Alokacja naborów – 42,17 mln euro.

Zakończyła się realizacja 2 771 projektów.

Na podstawie prognozowanych wartości przewiduje się osiągnięcie założonej wartości końcowej.

Do końca 2021 r. niższy poziom realizacji osiągnęły wskaźniki:

- ✓ *Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R (PI 1a) – 50%*
- ✓ *Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI 25) (PI 1a) – 49,71%*
- ✓ *Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla projektów w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI 27) (PI 1a) – 45,04%*
- ✓ *Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6) (PI 1b) – 59,83%.*

IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją celów końcowych określonych dla Osi 1.

Oś Priorytetowa 2 Technologie informacyjno-komunikacyjne (CT 2)

nabory: 7 (2021 r. – 0) na kwotę UE 63 302 171,48 EUR (103,54% alokacji OP 2)

wnioski o dofinansowanie: 145 (2021 r. – 16) na kwotę UE 69 585 312,80 EUR (113,81%)

umowy o dofinansowanie: 134 (2021 r. – 16), wydatki kwalifikowalne 66 981 749,93 EUR, środki publiczne 65 455 944,32 EUR, w tym UE 56 306 462,25 EUR (92,10%)

wnioski o płatność: 665 (2021 r. – 70), wydatki kwalifikowalne 55 029 063,05 EUR, w tym UE 46 291 028,70 EUR (75,71%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 57 074 397,98 EUR, środki publiczne 56 236 569,84 EUR, w tym UE 49 669 901,07 EUR (81,24%).

ocena wdrażania

W 2021 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 6,74 mln euro (wzrost o 13,14%). Beneficjentom przekazano płatności w wysokości 6,27 mln euro (wzrost o 15,67%). W 2021 r. zakończył się nabór na realizację projektów realizowanych na obszarze ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego w zakresie rozwoju e-usług publicznych (alokacja 7,61 mln euro (PI 2c).

Zakończyła się realizacja 109 projektów.

Wartość końcowa wskaźników w OP 2 została zrealizowana w określonej w Programie wysokości, bądź osiągnięta poziom zbliżony do założonego celu końcowego dla 2023 r.

IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją celów końcowych określonych dla Osi 2.

Oś Priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna (CT 4)

nabory: 53 (2021 r. – 0) na kwotę UE 455 191 127,91 EUR (105,12% alokacji OP 3)

wnioski o dofinansowanie: 591 (2021 r. – 66) na kwotę UE 443 032 702,41 EUR (102,31%)

umowy o dofinansowanie: 512 (2021 r. – 42), wydatki kwalifikowalne 487 675 422,16 EUR, środki publiczne 448 321 841,89 EUR, w tym UE 387 082 443,89 EUR (89,39%)

wnioski o płatność: 2 900 (2021 r. – 278), wydatki kwalifikowalne 326 171 058,05 EUR, w tym UE 258 670 917,36 EUR (59,74%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 336 033 159,29 EUR, środki publiczne 302 555 523,09 EUR, w tym UE 292 409 375,20 EUR (67,53%).

ocena wdrażania

W 2021 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 51,30 mln euro (wzrost o 15,26%). Beneficjentom wypłacono 40,65 mln euro (wzrost o 18,62%). W 2021 r. zakończono 2 nabory (PI 4c), w ramach których trwał proces podpisywania umów (alokacja 14,44 mln euro).

Zakończyła się realizacja 405 projektów.

Na podstawie prognozowanych wartości można stwierdzić, że większość wskaźników osiągnie zakładaną wartość końcową.

Do końca 2021 r. niższy poziom osiągnęły wskaźniki:

- ✓ *Dodatkowa zdolność wytworzenia energii ze źródeł odnawialnych (CI 30) (PI 4a) – 11,54%*
- ✓ *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (PI 4b) – 43,28%*
- ✓ *Liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej w ramach kogeneracji (PI 4g) – 40,00%.*

W ramach Osi 3 dokonano realokacji środków UE z PI 4a, 4b oraz 4g do PI 4c. Z tego względu wskaźniki mogą nie zostać w pełni osiągnięte. IZ RPO monitoruje realizację wskaźników.

Poza wymienionymi wyżej wskaźnikami, na podstawie wartości prognozowanych, IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją pozostałych celów określonych dla Osi 3.

Oś Priorytetowa 4 Środowisko i zasoby (CT 5, CT 6)

nabory: 40 (2021 r. – 0) na kwotę UE 210 656 062,23 EUR (120,43% alokacji OP 4)

wnioski o dofinansowanie: 213 (2021 r. – 6) na kwotę UE 186 228 716,36 EUR (106,47%)

umowy o dofinansowanie: 186 (2021 r. – 7), wydatki kwalifikowalne 192 603 152,06 EUR, środki publiczne 186 382 887,88 EUR, w tym UE 154 757 120,14 EUR (88,47%)

wnioski o płatność: 1 043 (2021 r. – 175), wydatki kwalifikowalne 157 426 887,38 EUR, w tym UE 125 603 471,10 EUR (71,81%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 162 690 197,49 EUR, środki publiczne 157 796 723,62 EUR, w tym UE 140 464 909,88 EUR (80,30%).

ocena wdrażania

W 2021 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 7,99 mln euro (wzrost o 5,44%). Beneficjentom wypłacono 18,17 mln euro (wzrost o 16,91%). W 2021 r. zakończono 1 nabór projektów na wsparcie infrastruktury przystani i portów rzecznych kanalizującej ruch turystyczny w celu ochrony terenów wzdłuż rzeki Odry (PI 6d), w ramach którego trwał proces podpisywania umów (alokacja 9,08 mln euro).

Zakończyła się realizacja 149 projektów.

Na podstawie wartości prognozowanych z umów, wskaźniki w OP 4 osiągną zakładaną w Programie wartość końcową. W przypadku jednego wskaźnika *Pojemność obiektów małej retencji* (PI 5b) realizacja osiągnęła poziom 63,60% wartości końcowej, biorąc jednak pod uwagę zakontraktowane umowy, wartość wskaźnika zostanie zrealizowana.

IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją celów końcowych określonych dla Osi 4.

Oś Priorytetowa 5 Transport (CT 7)

nabory: 40 (2021 r. – 3) na kwotę UE 318 619 145,30 EUR (93,54% alokacji OP 5)

wnioski o dofinansowanie: 44 (2021 r. – 2) na kwotę UE 314 677 405,33 EUR (92,38%)

umowy o dofinansowanie: 40 (2021 r. – 3), wydatki kwalifikowalne 376 315 078,33 EUR, środki publiczne 375 125 692,19 EUR, w tym UE 315 485 480,86 EUR (92,62%)

wnioski o płatność: 449 (2021 r. – 77), wydatki kwalifikowalne 299 530 213,24 EUR, w tym UE 250 435 152,15 EUR (73,52%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 311 060 492,36 EUR, środki publiczne 311 055 111,49 EUR, w tym UE 274 003 727,63 EUR (80,44%).

ocena wdrażania

W 2021 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 17,34 mln euro (wzrost o 5,68%). Beneficjentom wypłacono 52,36 mln euro (wzrost o 26,42%). W 2021 r. przeprowadzono 3 nabory pozakonkursowe (PI 7b i 7d), w dwóch podpisano umowy, natomiast dla jednego projektu trwała procedura oceny (alokacja 15,58 mln euro).

Zakończyła się realizacja 22 projektów.

W Osi 5 większość wskaźników została zrealizowana, a nawet została przekroczona wartość końcowa założona w Programie. Jedynym wskaźnikiem, w którym realizacja osiągnęła niski poziom jest wskaźnik *Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12)* (też wskaźnik Ram wykonania) (PI 7d) – realizacja 18,19%. Na podstawie prognozowanych wartości, IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją wskaźnika – wartość prognozowana wynikająca z umów wskazuje na osiągnięcie wskaźnika w pełnej wysokości. Na poziom realizacji wskaźnika wpływ miało późniejsze rozpoczęcie inwestycji kolejowych oraz długi okres ich realizacji.

IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją celów końcowych określonych dla Osi 5.

Oś Priorytetowa 6 Infrastruktura spójności społecznej (CT 9)

nabory: 27 (2021 r. – 1) na kwotę UE 158 833 213,72 EUR (83,95% alokacji OP 6)

wnioski o dofinansowanie: 457 (2021 r. – 11) na kwotę UE 181 482 388,99 EUR (95,92%)

umowy o dofinansowanie: 396 (2021 r. – 26), wydatki kwalifikowalne 221 322 330,76 EUR, środki publiczne 214 469 502,72 EUR, w tym UE 178 282 215,91 EUR (94,23%)

wnioski o płatność: 2 239 (2021 r. – 181), wydatki kwalifikowalne 194 294 687,49 EUR, w tym UE 153 191 063,29 EUR (80,96%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 203 083 134,65 EUR, środki publiczne 196 437 050,19 EUR, w tym UE 180 286 172,17 EUR (95,29%).

ocena wdrażania

W 2021 r. zakontraktowano kolejne środki UE w wysokości 3,29 mln euro (wzrost o 1,88%). Beneficjentom wypłacono 16,46 mln euro (wzrost o 12,01%). W 2021 r. w procedurze pozakonkursowej ogłoszono jeden nabór (PI 9a), projekt został wybrany do dofinansowania i podpisana została umowa (alokacja 1,59 mln euro).

Zakończyła się realizacja 350 projektów.

W ramach Osi 6 wszystkie wskaźniki zostały zrealizowane, a nawet została przekroczona wartość końcowa wskaźników założona w Programie.

IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją celów końcowych określonych dla Osi 6.

Oś Priorytetowa 7 Infrastruktura edukacyjna (CT 10)

nabory: 24 (2021 r. – 0) na kwotę UE 67 349 469,04 EUR (107,69% alokacji OP 7)

wnioski o dofinansowanie: 153 (2021 r. – 7) na kwotę UE 64 597 294,43 EUR (103,29%)

umowy o dofinansowanie: 147 (2021 r. – 6), wydatki kwalifikowalne 78 910 082,41 EUR, środki publiczne 78 348 832,14 EUR, w tym UE 56 541 397,28 EUR (90,41%)

wnioski o płatność: 765 (2021 r. – 64), wydatki kwalifikowalne 66 155 980,69 EUR, w tym UE 46 660 069,49 EUR (74,61%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 70 507 021,92 EUR, środki publiczne 70 044 115,37 EUR, w tym UE 60 542 582,59 EUR (96,81%).

ocena wdrażania

W 2021 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 2,70 mln euro (wzrost o 5,07%). Beneficjentom wypłacono 2,56 mln euro (wzrost o 5,80%).

Zakończyła się realizacja 128 projektów.

W ramach Osi 7 większość wskaźników została zrealizowana, a nawet została przekroczona wartość końcowa wskaźników założona w Programie. Jedynie realizacja 3 wskaźników nie osiągnęła pełnej wysokości, natomiast wartość prognozowana na podstawie umów wskazuje, że nie będzie trudności w wykonaniu celu końcowego (PI 10a):

- ✓ *Liczba miejsc w objętej wsparciem infrastrukturze w zakresie opieki nad dziećmi lub w infrastrukturze edukacyjnej (CI 35) – 92,46%*
- ✓ *Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej – 97,50%*
- ✓ *Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego – 96,43%.*

IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją celów końcowych określonych dla Osi 7.

Oś Priorytetowa 8 Rynek pracy (CT 8)

nabory: 38 (2021 r. – 0) na kwotę UE 225 658 098,56 EUR (86,75% alokacji OP 8)

wnioski o dofinansowanie: 508 (2021 r. – 24) na kwotę UE 222 493 192,83 EUR (85,53%)

umowy o dofinansowanie: 477 (2021 r. – 24), wydatki kwalifikowalne 294 688 704,20 EUR, środki publiczne 283 008 768,85 EUR, w tym UE 250 314 020,51 EUR (96,23%)

wnioski o płatność: 3 603 (2021 r. – 577), wydatki kwalifikowalne 234 645 365,01 EUR, w tym UE 199 209 385,18 EUR (76,58%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 240 868 380,07 EUR, środki publiczne 231 864 591,89 EUR, w tym UE 217 234 594,40 EUR (83,51%).

ocena wdrażania

W 2021 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 16,28 mln euro (wzrost o 6,90%), beneficjentom wypłacono 35,93 mln euro (wzrost o 21,93%).

Zakończyła się realizacja 353 projektów.

W Osi 8 większość wskaźników została zrealizowana, a nawet przekroczyła założoną w Programie wartość końcową.

Do końca 2021 r. niższy poziom osiągnęły wskaźniki produktu w PI 8.iv:

- ✓ *Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem – 82,52%*
- ✓ *Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – 77,88%.*

W początkowej fazie wdrażania występowało niskie zainteresowanie tą formą wsparcia, jednak już w latach 2019-2020 liczba osób korzystających się z opieki nad dziećmi wzrosła. Natomiast w 2021 r. pandemia COVID-19 wpłynęła na opóźnienie realizacji części projektów. Dokonano również realokacji środków na działania związane z przeciwdziałaniem skutkom pandemii. Z tego też powodu wskaźniki mogą nie zostać w pełni osiągnięte. IZ RPO monitoruje realizację wskaźników.

Poza wymienionymi wyżej wskaźnikami, na podstawie wartości prognozowanych, IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją pozostałych celów określonych dla Osi 8.

Oś Priorytetowa 9 Włączenie społeczne (CT 9)

nabory: 51 (2021 r. – 2) na kwotę UE 184 622 149,95 EUR (138,61% alokacji OP 9)

wnioski o dofinansowanie: 420 (2021 r. – 81) na kwotę UE 129 491 196,54 EUR (97,22%)

umowy o dofinansowanie: 402 (2021 r. – 79), wydatki kwalifikowalne 152 716 140,72 EUR, środki publiczne 146 428 922,82 EUR, w tym UE 129 662 818,81 EUR (97,35%)

wnioski o płatność: 3 161 (2021 r. – 789), wydatki kwalifikowalne 89 640 313,62 EUR, w tym UE 75 784 096,77 EUR (56,90%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 88 698 441,55 EUR, środki publiczne 85 726 519,38 EUR, w tym UE 79 199 394,30 EUR (59,46%).

ocena wdrażania

W 2021 r. zakontraktowano 25,71 mln euro (wzrost o 24,55%), beneficjentom przekazano płatności w wysokości 24,77 mln euro (wzrost o 48,19%). W 2021 r. przeprowadzono 2 nabory w trybie nadzwyczajnym na realizację działań związanych z przeciwdziałaniem skutkom pandemii COVID-19 (PI 9.iv) (alokacja 3,02 mln euro).

Zakończyła się realizacja 195 projektów.

W Osi 9 większość wskaźników została zrealizowana, a nawet przekroczyła założoną w Programie wartość końcową.

Do końca 2021 r. niższy poziom osiągnął wskaźnik produktu w PI 9.iv:

- ✓ *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi świadczonymi w programie – 40,74%.*

Wpływ na realizację wskaźnika miały opóźnienia występujące w realizacji projektów w związku z pracami dostosowawczymi i remontowymi prowadzonymi w celu uruchomienia Dziennych Domów Opieki Medycznej. Ponadto w skutek pandemii COVID-19 realizacja części projektów została wstrzymana. Na podstawie wartości prognozowanych z umów, przewiduje się, że wartość końcowa wskaźnika zostanie osiągnięta.

IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją celów końcowych określonych dla Osi 9.

Oś Priorytetowa 10 Edukacja (CT 10)

nabory: 65 (2021 r. – 1) na kwotę UE 201 503 993,31 EUR (131,09% alokacji OP 10)

wnioski o dofinansowanie: 747 (2021 r. – 11) na kwotę UE 152 367 249,65 EUR (99,12%)

umowy o dofinansowanie: 696 (2021 r. – 29), wydatki kwalifikowalne 169 330 709,71 EUR, środki publiczne 163 013 994,55 EUR, w tym UE 143 771 582,90 EUR (93,53%)

wnioski o płatność: 5 552 (2021 r. – 884), wydatki kwalifikowalne 122 359 321,39 EUR, w tym UE 103 884 982,29 EUR (67,58%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 125 602 712,70 EUR, środki publiczne 120 980 895,78 EUR, w tym UE 110 806 944,23 EUR (72,09%).

ocena wdrażania

W 2021 r. zakontraktowano środki UE w wysokości 8,37 mln euro (wzrost o 6,13%). Beneficjentom wypłacono 21,01 mln euro (wzrost o 25,28%). W 2021 r. przeprowadzono 1 nabór na projekty dotyczące zajęć dodatkowych oraz wsparcia pedagogiczno-psychologicznego dla uczniów (PI 10.i) (alokacja 7,76 mln euro).

Zakończyła się realizacja 509 projektów.

W Osi 10 większość wskaźników została zrealizowana, a nawet przekroczyła założoną w Programie wartość końcową. Jedynie realizacja dwóch wskaźników nie osiągnęła pełnej wysokości:

- ✓ *Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych (PI 10.i) – 93,83%*
- ✓ *Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy (PI 10.iv) – 98,02%*

Natomiast wartość prognozowana na podstawie umów wskazuje, że nie będzie trudności w wykonaniu celu końcowego wskaźników.

IZ RPO nie przewiduje problemów z realizacją celów końcowych określonych dla Osi 10.

Oś Priorytetowa 11 Pomoc Techniczna

nabory: 9 (2021 r. – 1) na kwotę UE 86 021 169,71 EUR (99,33% alokacji OP 11)

wnioski o dofinansowanie: 50 (2021 r. – 2) na kwotę UE 86 021 163,25 EUR (99,33%)

umowy o dofinansowanie: 50 (2021 r. – 2), wydatki kwalifikowalne 96 690 909,93 EUR, środki publiczne 96 690 909,33 EUR, w tym UE 82 187 263,93 EUR (94,90%)

wnioski o płatność: 224 (2021 r. – 42), wydatki kwalifikowalne 68 844 792,63 EUR, w tym UE 58 518 060,00 EUR (67,57%)

certyfikacja do KE: wydatki kwalifikowalne 70 955 640,24 EUR, w tym środki publiczne 70 955 640,24 EUR, w tym UE 62 223 131,90 EUR (71,85%).

ocena wdrażania

W 2021 r. podpisano 2 umowy na realizację projektów, w których wartość środków UE wyniosła 6,46 mln euro (wzrost o 8,65%). Wyplacono 9,32 mln euro środków UE (wzrost o 18,95%).

Zakończyła się realizacja 40 projektów.

Alokacja na Pomoc Techniczną wynosi 3,8% alokacji Programu.

IZ RPO nie przewiduje zagrożeń w realizacji OP 11, w ramach której środki przeznaczone są na obsługę administracyjną Programu, koszty zarządzania i wdrażania, a także działania informacyjno-promocyjne. Środki przeznaczone są dla Instytucji Zarządzającej oraz 4 Instytucji Pośredniczących.

Oś Priorytetowa 12 REACT-EU

W ramach Osi Priorytetowej 12 (PI 13.i) środki EFRR pochodzą z instrumentu REACT-EU i zostały wprowadzone do Programu decyzją KE z dnia 15.12.2021 r. Środki przeznaczone na wsparcie działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki w celu zwiększenia jej odporności. W ramach I transzy środki zostały przeznaczone na:

- ✓ usługi zdrowotne
- ✓ inwestycje przyczyniające się do ograniczenia niskiej emisji.

ocena wdrażania

W OP 12 w ramach wsparcia inwestycji przyczyniających się do ograniczania niskiej emisji przeznaczono 8 516 419,28 euro na przeprowadzenie wyboru projektów do dofinansowania (data wyboru 24.01.2022 r.). Do końca 2021 r. nie podpisano umów i nie wypłacono środków beneficjentom.

Ponadto w 2022 r. zaplanowano nabór na realizację projektów dotyczących zakupu sprzętu medycznego i wyposażenia niezbędnego w opiece nad pacjentami z powikłaniami po przebytych COVID-19. Efekty realizacji projektów będą widoczne w kolejnym okresie sprawozdawczym.

Oś Priorytetowa 13 Pomoc Techniczna REACT-EU

W ramach Osi Priorytetowej 13 (PI 13.i) środki EFRR pochodzą z instrumentu REACT-EU i zostały wprowadzone do Programu decyzją KE z dn. 15.12.2021 r. Środki przeznaczone na zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich oraz warunków zapewniających sprawne działanie instytucji związanych z zarządzaniem i wdrażaniem Programu.

ocena wdrażania

W 2021 r. w ramach OP 13 nie ogłoszono naborów wniosków o dofinansowanie, a tym samym nie podpisano umów i nie wypłacono środków beneficjentom.

Efekty realizacji Osi będą widoczne w kolejnym okresie sprawozdawczym.

3.2. Wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla Programu

(art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Tabele znajdują się w odrębnych załącznikach do Sprawozdania.

Tabela 1. Wskaźniki rezultatu dla EFRR, EFRR REACT-EU i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej i celu szczegółowego); ma zastosowanie także do osi priorytetowej „Pomoc techniczna”

Tabela 2A. Wspólne wskaźniki rezultatu dla EFS (ze względu na oś priorytetową, priorytet inwestycyjny i kategorię regionu)

Tabela 2B. Wskaźniki rezultatu dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych według osi priorytetowej lub części osi priorytetowej (art. 19 ust. 3, załącznik I i II do rozporządzenia w sprawie EFS)

Tabela nie dotyczy RPO WD 2014-2020

Tabela 2C. Wskaźniki rezultatu specyficzne dla programu w odniesieniu do EFS (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu); ma zastosowanie także do osi priorytetowej „Pomoc techniczna”

Tabela 3A. Wspólne i specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFRR, EFRR REACT-EU i Funduszu Spójności (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego, z podziałem na kategorie regionu dla EFRR; ma zastosowanie także do osi priorytetowych „Pomoc techniczna”

Tabela 3B. W odniesieniu do wybranych wspólnych wskaźników produktu dla wsparcia z EFRR i EFRR REACT-EU w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” związanego z inwestycjami produkcyjnymi — liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w ramach programu operacyjnego

Tabela 4A. Wspólne wskaźniki produktu dla EFS (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu)

Tabela 4B. Specyficzne dla programu wskaźniki produktu dla EFS (według osi priorytetowej, priorytetu inwestycyjnego i kategorii regionu); ma zastosowanie także do osi priorytetowych „Pomoc techniczna”)

3.3. Cele pośrednie i końcowe określone w ramach wykonania

(art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Tabela znajduje się w odrębnym załączniku do Sprawozdania.

Tabela 5. Informacje na temat celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania.

3.4. Dane finansowe

(art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Tabele znajdują się w odrębnych załącznikach do Sprawozdania.

Tabela 6. Informacje finansowe na poziomie Osi Priorytetowej i Programu.

Tabela 7. Kumulatywny podział danych finansowych według kategorii interwencji dla EFRR, EFRR REACT-EU i EFS.

Tabela 8. Wykorzystanie finansowania krzyżowego.

Tabela 9. Koszt operacji realizowanych poza obszarem objętym programem (EFRR i Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”).

Tabela 10. Wydatki poniesione poza obszarem objętym programem (EFS).

Tabela 11. Alokacja zasobów między ludzi młodych spoza kwalifikujących się regionów na poziomie NUTS 2 w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013).

Tabele 9-11 – nie dotyczą RPO WD 2014-2020

4. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONYCH EWALUACJI

(art. 50 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

W 2021 r. rozpoczęto realizację 1 badania ewaluacyjnego:

- 1) ***Wpływ działań rewitalizacyjnych realizowanych w ramach RPO WD 2014-2020 na poprawę sytuacji obszarów zdegradowanych*** – celem badania jest ocena wpływu działań rewitalizacyjnych realizowanych w ramach RPO WD 2014-2020 na sytuację społeczno-gospodarczą obszarów zdegradowanych. Badanie pozwoli zweryfikować, czy wdrożone formy wsparcia w zakresie rewitalizacji umożliwiły osiągnięcie celów założonych w Programie oraz czy interwencja była trafna i skuteczna, jak również czy przyczyniła się do niwelacji zdiagnozowanych problemów natury społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej, a tym samym do poprawy warunków życia osób zamieszkujących obszary zdegradowane.

Termin: listopad 2021 r. – marzec 2022 r.

W 2021 r. wyłoniono wykonawców zewnętrznych dla 4 badań ewaluacyjnych, które zostaną zrealizowane w 2022 r.:

- 1) ***Ocena wpływu interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego*** – celem badania jest ocena efektów działań w zakresie wsparcia kształcenia ogólnego i zawodowego w ramach RPO WD 2014-2020, w tym zbadanie wpływu interwencji na zdobycie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych w systemie edukacji oraz wpływu interwencji na jakość kształcenia zawodowego w województwie dolnośląskim.

Planowany termin realizacji: styczeń 2022 r. – kwiecień 2022 r.

- 2) ***Wpływ inwestycji w zakresie usług społecznych i zdrowotnych na jakość życia, poziom wykluczenia społecznego i ubóstwa w województwie dolnośląskim*** – celem badania jest ocena interwencji RPO WD 2014-2020 w zakresie poprawy dostępu do usług społecznych i zdrowotnych oraz zbadanie jej wpływu na jakość życia oraz poziom wykluczenia społecznego i ubóstwo. Badanie pozwoli na dostarczenie informacji w jaki sposób i w jakim stopniu interwencja RPO WD 2014-2020 w zakresie poprawy dostępności do usług społecznych i zdrowotnych przyczyniła się do zmiany jakości życia osób korzystających z usług finansowanych w ramach Programu oraz jaki był wpływ podjętych działań na zmianę poziomu wykluczenia społecznego i ubóstwa.

Planowany termin realizacji: styczeń 2022 r. – kwiecień 2022 r.

- 3) ***Ocena efektów ekologicznych, społecznych i gospodarczych inwestycji wspartych w ramach Osi 4 Środowisko i zasoby RPO WD 2014-2020*** – celem głównym badania jest analiza i ocena wpływu inwestycji środowiskowych i kulturowych w trzech wymiarach: ekologicznym, społecznym oraz gospodarczym w województwie dolnośląskim. Badanie pozwoli ocenić, czy podejmowane interwencje w ramach Osi Priorytetowej 4 Środowisko i zasoby przyczyniają się do realizacji założonych w Programie celów, tj. stworzenia efektywnego systemu gospodarowania odpadami, niwelowania dysproporcji w dostępie mieszkańców do sieci kanalizacyjnej oraz

wodociągowej, zwiększenia atrakcyjności województwa zarówno dla jego mieszkańców, jak i turystów, przeciwdziałania czynnikom i zjawiskom powodującym ubożenie różnorodności biologicznej oraz zwiększenia bezpieczeństwa regionu.

Planowany termin realizacji: styczeń 2022 r. – kwiecień 2022 r.

- 4) **Ocena wsparcia RPO WD 2014-2020 w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 6** – celem badania jest ocena efektów interwencji w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 oraz usług edukacyjno-wychowawczych dla dzieci do lat 6 w ramach RPO WD 2014-2020. Badanie pozwoli ocenić wpływ dostępności usług w zakresie opieki nad dzieckiem oraz usług edukacyjno-wychowawczych na poprawę sytuacji rodziców na rynku pracy. Ponadto badanie pozwoli zweryfikować, czy przyjęta logika interwencji, realizowane cele oraz formy wsparcia były trafne, użyteczne i aktualne w stosunku do obecnie istniejącego zapotrzebowania na tego typu usługi.

Planowany termin realizacji: styczeń 2022 r. – kwiecień 2022 r.

5. INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA INICJATYWY NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH, W STOSOWNYCH PRZYPADKACH

(art. 19 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013)

Punkt nie dotyczy RPO WD 2014-2020

6. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA

(art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

6 a) Kwestie wpływające na wykonanie Programu i podjęte działania

1. Kwestie wpływające na wykonanie Programu w 2021 r.

- 1) W związku z pandemią COVID-19, której skutkiem był wprowadzony w 2020 r. i 2021 r. lockdown, występowały problemy z terminową realizacją projektów zgodnie harmonogramem. Beneficjenci zgłaszali trudności w realizacji projektu w planowanym terminie, co przekładało się również na brak możliwości osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu w zakładanym czasie.

Instytucja Zarządzająca wprowadziła możliwość dokonania zmian w projektach, w szczególności dotyczących wydłużenia okresu realizacji projektów, zmiany okresów rozliczeniowych i terminów osiągnięcia wskaźników.

- 2) Wpływ pandemii COVID-19 na gospodarkę i sytuację finansową przedsiębiorstw (beneficjentów), uwidocznił się w projektach będących w okresie trwałości, w których wystąpiły problemy z utrzymaniem poziomu zatrudnienia oraz tworzeniem nowych miejsc pracy, co miało bezpośredni wpływ na osiągnięcie wskaźników rezultatu oraz utrzymanie wskaźników w okresie trwałości.

Instytucja Zarządzająca analizowała każdy zgłoszony przez beneficjenta przypadek indywidualnie w celu określenia właściwego sposobu postępowania i wprowadzenia odpowiednich rozwiązań.

- 3) W związku z pogorszeniem się koniunktury gospodarczej, na którą wpływ miała pandemia COVID-19, beneficjenci zgłaszali trudności w pozyskaniu wykonawców inwestycji oraz wzrost cen robót i usług, mający bezpośredni wpływ na budżet projektu.

Instytucja Zarządzająca przeprowadzała analizę projektów, pod kątem możliwości przedłużenia realizacji projektu oraz prowadziła monitoring dostępnych środków alokacji, w ramach której istniała możliwość zwiększenia dofinansowania projektu.

- 4) Skutki wywołane przez pandemię COVID-19 miały wpływ na realizację projektów z zakresu edukacji (EFS) ze względu na okresowe zamknięcie placówek oświatowych. Beneficjenci zgłaszali, że realizacja projektów została wstrzymana z powodu braku możliwości prowadzenia zajęć, w tym zajęć dodatkowych, realizację szkoleń i staży, co wpływało na realizację projektów w pełnym zakresie.

Instytucja Zarządzająca, po analizie każdego przypadku, w którym wystąpiło zagrożenie realizacji, umożliwiała wydłużenie okresu realizacji projektów w pełnym zakresie bądź ograniczenie zakresu rzeczowego projektu i zmniejszenie jego finansowania.

2. Działania w zakresie zwalczania nadużyć finansowych

Działania kontrolne przeprowadzone w 2021 r. przez Instytucję Zarządzającą (kontrole systemowe), czy instytucje zewnętrzne (audyt systemu, misje audytowe) w ramach RPO WD nie miały wpływu na proces wdrażania Programu, zawieszenie operacji, bądź wstrzymanie certyfikacji wydatków.

Dokonana przez wszystkie instytucje zaangażowane w realizację Programu, samoocena ryzyka nadużyć finansowych wykazała, że stopień ryzyka netto (ryzyko rezydualne) jest **dopuszczalny**. Tym samym nie było konieczności wydania rekomendacji do wdrożenia odpowiednich mechanizmów kontrolnych wspomagających funkcjonowanie systemu zarządzania i kontroli oraz określania ram korygowania i usuwania skutków nadużyć finansowych.

W 2021 r. w ramach RPO WD, Instytucja Zarządzająca, Instytucje Pośredniczące oraz instytucje zewnętrzne przeprowadziły kontrole:

1) kontrola systemowa

Instytucja Zarządzająca przeprowadziła 8 kontroli systemu zarządzania i kontroli w Instytucjach Pośredniczących. Nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu wdrażania Programu – w wyniku kontroli system oceniono w kategorii 1 (funkcjonuje prawidłowo, potrzebne są niewielkie usprawnienia) i kategorii 2 (funkcjonuje, potrzebne są pewne usprawnienia).

Instytucja Audytowa przeprowadziła w Instytucji Zarządzającej 1 audyt systemu (ocena – kategoria 1) oraz 2 audyty lokalnego systemu informatycznego LS021 (ocena – kategoria 2).

Ponadto IA przeprowadziła 45 audytów operacji. W przypadku 5 audytów stwierdzono nieprawidłowości ze skutkiem finansowym.

2) kontrola realizacji projektów

Przeprowadzono 256 kontroli i wizyt monitoringowych w miejscu realizacji projektu. W przypadku 10 kontroli stwierdzono nieprawidłowości ze skutkiem finansowym.

3) kontrola trwałości

Przeprowadzono 91 kontroli trwałości. W jednym przypadku wskazano wystąpienie istotnych zastrzeżeń skutkujących rozwiązaniem umowy o dofinansowanie i wezwaniem do zwrotu środków.

4) kontrola umowy finansowej w zakresie Instrumentów Finansowych

Przeprowadzono kontrolę systemu u Menedżera Funduszy Funduszy oraz kontrolę ex-post prawidłowości realizacji procedur udzielenia zamówień. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto pośrednicy finansowi przeprowadzili u ostatecznych odbiorców 1 190 kontroli w zakresie potwierdzenia prawidłowości rozliczenia wydatków w ramach udzielonych pożyczek oraz nakładania się finansowania, prawidłowości i kompletności dokumentacji. Nie stwierdzono nadużyć finansowych.

5) kontrole krzyżowe

W ramach kontroli krzyżowej Programu, kontrolą objęto 348 beneficjentów. Stwierdzono 3 przypadki podwójnego finansowania wydatków. Ponadto przeprowadzono 71 kontroli krzyżowych horyzontalnych z projektami PROW 14-20, PO RYBY 14-20 i Wspólnej Organizacji Rynku Owoców i Warzyw. Nie stwierdzono przypadku podwójnego finansowania wydatków.

W 2021 r. przekazano do Instytucji Płatniczej (Ministerstwo Finansów) 23 zgłoszenia inicjujące w zakresie nieprawidłowości na kwotę 3 532 605,81 EUR, w tym wartość środków UE wyniosła 3 093 904,10 EUR. W ramach tych nieprawidłowości 10 zgłoszeń dotyczyło projektów finansowanych z EFRR na kwotę 1 241 644,30 EUR, w tym wartość środków UE wyniosła 1 029 069,97 EUR. Pozostałe 13 zgłoszeń dotyczyło EFS na kwotę 2 290 961,51 EUR, w tym wartość środków UE wyniosła 2 064 834,13 EUR.

Żadne ze zgłoszeń nie dotyczyło podejrzenia nadużycia finansowego.

6b) Ocena, czy postępy poczynione w zakresie celów pośrednich są wystarczające, aby zapewnić ich realizację, wskazanie wszelkich podjętych lub planowanych działań naprawczych

1. Postęp wdrażania Programu

W 2021 r. w ramach RPO WD podpisano 325 umów o dofinansowanie realizacji projektów. Zaangażowanie środków UE w stosunku do 31.12.2020 r. wzrosło o prawie 6,61 p.p. i wyniosło 90,83% alokacji Programu, tzn. że zaangażowanie alokacji w projektach wzrosło o 188 929 229 EUR. Nastąpiło również znaczne przyspieszenie realizacji i rozliczania projektów, co obrazuje wzrost płatności przekazanych beneficjentom – 67,38% alokacji Programu (w stosunku do 2020 r. wzrost o 10,72 p.p.). W związku z tym poświadczono więcej wydatków do Komisji Europejskiej – certyfikacja wydatków stanowiła na koniec 2021 r. 77,25% alokacji (dla porównania 31.12.2020 r. – 62,69%).

Stopień zakontraktowania, rozliczania oraz certyfikacji środków można uznać za satysfakcjonujący.

Najwięcej środków zakontraktowano w Osi 9 Włączenie społeczne – 97,35% alokacji OP 9 oraz Osi 8 Rynek pracy – 96,23% alokacji OP 8. W ramach EFRR najwyższy poziom kontraktacji osiągnięto w Osi 6 Infrastruktura spójności społecznej – 94,23% alokacji OP 6.

Największy postęp w realizacji inwestycji finansowanych z EFRR, zobrazowany poziomem środków wypłaconych beneficjentom, został osiągnięty w OP 6 Infrastruktura spójności społecznej – 80,96% alokacji OP 6. W ramach EFS, najwięcej środków wypłacono w Osi 8 Rynek pracy – 76,58% alokacji OP 8.

W zakresie zaawansowania realizacji projektów (rozliczone i zakończone projekty) najwyższy poziom osiągnięto w OP 6 Infrastruktura spójności społecznej – 72,58% alokacji OP 6. W ramach EFS, najwyższa kwota alokacji rozliczona w projektach zakończonych wyniosła 50,98% alokacji Osi 10 Edukacja oraz w Osi 11 Pomoc Techniczna – 55,04%.

Do 31.12.2021 r. zakończono realizację 5 031 projektów o wartości 1,39 mld EUR, w tym wartość dofinansowania ze środków UE wyniosła 1,1 mld EUR, tj. 47,58 % alokacji Programu. W 2021 r. zakończono realizację 641 projektów.

W 2021 r. nastąpiło również przyspieszenie wdrażania Programu w zakresie rzeczowym – realizacja celów końcowych dla 2023 r. jest znacznie zaawansowana. Sukcesywnie postępuje realizacja programowych wskaźników produktu i rezultatu. Znaczna większość wskaźników przekroczyła określone dla nich wartości końcowe.

2. Realizacja zasady n+3

Wyznaczony przez Komisję Europejską limit wydatków ze środków UE dla 2021 r. został zrealizowany na poziomie 172,38% (w zakresie EFRR: 175,08% i EFS: 165,50%), co oznacza, że środki alokacji Programu nie zostały utracone.

3. Wdrażanie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Na realizację ZIT przeznaczono 23,72% alokacji Programu, tj. 540 419 591 EUR. W ramach ZIT łącznie realizowano 1 140 projektów (w stosunku do 31.12.2020 r. – wzrost o 74 umowy). Ogółem zaangażowanie alokacji ZIT w umowach o dofinansowanie wyniosło 93,51% (wzrost o 4,24 p.p.). Najwyższy poziom absorpcji uzyskano w ZIT Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, tj. 95,22% alokacji ZIT WrOF (wzrost o 3,98 p.p.). W ramach ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej w projektach zaangażowano 93,35% alokacji ZIT AJ (wzrost o 6,8 p.p.). Natomiast w ZIT Aglomeracji Wałbrzyskiej wykorzystanie alokacji wyniosło 90,99% alokacji ZIT AW (wzrost o 3,51 p.p.). Płatności dla beneficjentów wyniosły ogółem 399 810 987,83 EUR, tj. 73,98% alokacji ZIT (wzrost o 11,99 p.p.). Zakończono realizację 890 projektów.

Postęp wdrażania w ramach ZIT jest zbliżony z poziomem wdrażania całego Programu.

7. STRESZCZENIE PODAWANE DO WIADOMOŚCI PUBLICZNEJ

(art. 50 ust. 9 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Załącznik II. Sprawozdanie roczne z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 za rok 2021. Streszczenie.

8. SPRAWOZDANIE Z WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

(art. 46 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Załącznik I. Sprawozdanie z wdrażania instrumentów finansowych.

9. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH

(art. 50 ust. 2 i 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013), w przypadku gdy mające zastosowanie warunki wstępne nie zostały spełnione w momencie przyjmowania PO

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

10. POSTĘPY W PRZYGOTOWANIU I WDRAŻANIE DUŻYCH PROJEKTÓW I WSPÓLNYCH PLANÓW DZIAŁANIA

(art. 101 lit. h) i art. 111 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

10.1. Duże projekty

Tabela 12. Duże projekty – znajduje się w odrębnym arkuszu pliku w formacie xls.

Punkt nie dotyczy RPO WD 2014-2020

10.2. Wspólne plany działania

Tabela 13. Wspólne plany działania – znajduje się w odrębnym arkuszu pliku w formacie xls.

Punkt nie dotyczy RPO WD 2014-2020

11. OCENA WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO

(art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

11.1. Realizacja celów Programu

(art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

11.2. Szczególne przedsięwzięcia mające na celu promowanie równouprawnienia płci oraz zapobieganie dyskryminacji, w tym w szczególności zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, i rozwiązania wdrożone, aby zapewnić włączenie punktu widzenia płci do programów operacyjnych i operacji

(art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. e) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

W celu zapewnienia w projektach dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami uwzględnione są adekwatne zapisy w dokumentach naborowych, uwzględniające konieczność realizacji zasad przez beneficjentów. Funkcjonują również zapisy w kryteriach oceny projektów w zakresie dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej.

Na bieżąco jest uaktualniana strona internetowa Programu, która jest również prowadzona z uwzględnieniem wymogów dla osób ze szczególnymi potrzebami. Ponadto w zakładce „Poznaj Fundusze Europejskie bez barier” w 2021 r. uzupełniono dokumenty o *Strategię na rzecz osób z niepełnosprawnościami 2021–2030* (16.02.2021 r.).

W Instytucji Zarządzającej RPO WD ustanowiony jest koordynator do spraw równości szans i niedyskryminacji osób z niepełnosprawnościami oraz równości szans kobiet i mężczyzn.

W ramach EFRR zidentyfikowano 104 projekty, w których określono neutralny wpływ na dostępność dla osób z niepełnosprawnością (2,39% projektów EFRR).

W ramach EFS nie zidentyfikowano projektów, w których występuje brak dostępności dla osób z niepełnosprawnością.

W ramach projektów realizowanych w RPO WD do potrzeb osób z niepełnosprawnościami dostosowano 1 193 obiekty, a w 257 projektach sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, w tym w ramach EFS dostosowano 144 obiekty i sfinansowano 69 usprawnień.

W ramach EFRR utworzono 16 nowych placówek opieki nad dziećmi, w których powstało 722 miejsc oraz wsparto 29 przedszkoli, z których korzysta 3 406 dzieci. W ramach EFS utworzono 4 231 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz dofinansowano 5 886 miejsc w przedszkolach. Dzięki temu kobiety mogą powrócić na rynek pracy lub utrzymać zatrudnienie, czy podnieść kwalifikacje zawodowe.

W projektach EFS realizowano działania zmierzające do zwiększenia udziału osób starszych w życiu zawodowym – 12 911 osób w wieku powyżej 50 r.ż. uzyskało nowe kwalifikacje lub nabyło kompetencje.

W projektach EFS uczestniczyło: 5,84% osób z niepełnosprawnościami, 58,60% kobiet i 17,36% osób powyżej 54 r.ż. Z obszarów wiejskich pochodziło 45,28% uczestników projektów.

Przykłady dobrych praktyk:

➤ PI 8.v

Aktywny rodzic z LGOM

Centrum Doradztwa i Szkoleń EUROPROJEKT Joanna Juszczyska, Dorota Juszko, sp. jawna

Celem projektu było umożliwienie powrotu do pracy lub jej znalezienie, osobom opiekującym się dziećmi do lat 3. W ramach projektu sfinansowano koszty usług opieki nad dziećmi oraz podniesienia kwalifikacji lub kompetencji uczestników projektu.

Wsparciem zostało objętych 58 osób (54 kobiety), w tym 32 osoby z obszarów wiejskich. Na rynek pracy powróciło lub utrzymało zatrudnienie 38 osób (37 kobiet). Dodatkowe kwalifikacje lub kompetencje uzyskało 11 osób (10 kobiet).

- PI 9.iv
Subregionalny Program Asystencki
Fundacja IMAGO

Celem projektu było wsparcie samodzielności i niezależności życiowej osób z niepełnosprawnościami z terenu miasta Wrocław i Gminy Oleśnica oraz ich opiekunów, poprzez zwiększenie dostępności do usług asystenckich.

W ramach projektu świadczone usługi asystenckich i opiekuńcze, których efektem był rozwój centrów asystentury na terenie Wrocławia oraz uruchomienie takich usług w Oleśnicy. Wdrożono również rozwiązania nowatorskie w Polsce, a oparte na doświadczeniach z europejskich krajów w obszarze opieki wytchnieniowej. Usługami asystenckimi i opiekuńczymi objęto 55 osób.

11.3. Zrównoważony rozwój

(art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. f) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

11.4. Sprawozdania dotyczące wsparcia wykorzystanego na cele dotyczące zmiany klimatu

(art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Cele dotyczące zmian klimatu

W RPO WD 2014-2020 założono, że środki UE przeznaczone na cele związane ze zmianami klimatu osiągną poziom 21,97% alokacji Programu.

W ramach realizowanych projektów wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wsparcie wykorzystane na cele dotyczące zmian klimatu wyniosło **24,95%** alokacji Programu.

11.5. Rola partnerów we wdrażaniu Programu

(art. 50 ust. 4 i art. 111 ust. 3 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

12. OBOWIĄZKOWE INFORMACJE I OCENA ZGODNIE Z ART. 111 UST. 4 akapit pierwszy lit. a) i b) ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 1303/2013

12.1. Postępy w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystanie wyników ewaluacji

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

12.2. Wyniki działań informacyjnych i promocyjnych funduszy polityki spójności prowadzonych w ramach strategii komunikacji

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

13. DZIAŁANIA PODJĘTE W CELU SPEŁNIENIA WARUNKÓW WSTĘPNYCH

(art. 50 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

14. DODATKOWE INFORMACJE, KTÓRE MOŻNA DOŁĄCZYĆ, W ZALEŻNOŚCI OD TREŚCI I CELÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO

(art. 111 ust. 4 akapit drugi lit. a), b), c), d), g) i h) rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

- 14.1. Postępy w realizacji zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, w tym rozwoju regionów, które cierpią na skutek sytuacji demograficznej oraz stałych lub naturalnych niekorzystnych warunków, zintegrowanych inwestycji terytorialnych, zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach programu operacyjnego.**

Obszary wiejskie

W RPO WD 2014-2020 założono, że na działania związane z odnową i rozwojem obszarów wiejskich zostaną przeznaczone środki UE w wysokości 14,69% alokacji Programu.

W ramach realizowanych projektów wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wsparcie skierowane na obszary wiejskie wyniosło **20,57%** alokacji Programu.

W ramach EFS ze wsparcia skorzystało 197 061 osób zamieszkujących obszary wiejskie (45,28% wszystkich uczestników projektów).

- 14.2. Postępy w realizacji przedsięwzięć mających na celu zwiększenie zdolności instytucji i beneficjentów w państwach członkowskich w zakresie zarządzania funduszami i korzystania z nich.**

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

- 14.3. Postępy w realizacji wszelkich przedsięwzięć międzyregionalnych i transnarodowych.**

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

14.4. Wkład w strategię makroregionalną i strategię morskie.

Do 31.12.2021 r. wdrażano 5 805 projektów w sposób pośredni realizujących cele Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego, w których wartość środków UE wyniosła 1,91 mld EUR, tj. 84,02% alokacji Programu.

Cel 1 Ocalenie morza

w obszarach:

- ✓ **Czysta woda w morzu**
- ✓ **Bogata i zdrowa dzika fauna i flora**

Projekty realizowane w CT6 (OP4) – 53 projekty o wartości dofinansowania ze środków UE w wysokości **55,99 mln EUR (2,46% alokacji Programu)**.

Uzyskane efekty:

- wybudowano lub przebudowano 225,32 km kanalizacji sanitarnej i 10,3 km sieci wodociągowej,
- wybudowano lub przebudowano 13 oczyszczalni ścieków,
- jakość oczyszczania ścieków podniesiono dla 62 977 osób,
- wsparto 29 form ochrony przyrody w parkach i rezerwach.

Cel 2 Rozwój połączeń w regionie

Realizowano 158 projektów o wartości dofinansowania ze środków UE w wysokości **450 mln EUR (19,75% alokacji Programu)**, w zakresie obszarów:

- ✓ **Dobre warunki transportowe**
Projekty realizowane w ramach CT4 (OP3), CT7 (OP5), CT9 (OP6).
- ✓ **Wiarygodne rynki energii**
Projekty realizowane w ramach CT4 (OP3).

Uzyskane efekty:

- przebudowano 86,50 km dróg,
- wybudowano lub przebudowano 151,14 km linii autobusowych komunikacji miejskiej,
- zakupiono 11 jednostek taboru kolejowego (o pojemności 5 929 osób),
- wybudowano i zmodernizowano 169,66 km sieci elektroenergetycznej umożliwiającej przesył energii z OZE,
- wybudowano 576 obiektów wytwarzania energii cieplnej oraz 1 434 obiektów wytwarzania energii elektrycznej z OZE.

Cel 3 Zwiększenie dobrobytu

Realizowano 5 594 projektów o wartości dofinansowania ze środków UE w wysokości **1,41 mld EUR (61,81% alokacji Programu)**, w zakresie obszarów:

- ✓ **Konkurencyjność na rynku globalnym**
Projekty realizowane w ramach CT1 (OP1), CT3 (OP1), CT4 (OP3), CT6 (OP4).
- ✓ **Jednolity rynek**
Projekty realizowane w ramach CT1 (OP1), CT9 (OP6), CT10 (OP7).
- ✓ **Zmiana klimatu**
Projekty realizowane w ramach CT3 (OP1), CT4 (OP3), CT5 (OP4).
- ✓ **Strategia „Europa 2020”**
Projekty realizowane w ramach CT1 (OP1), CT2 (OP2), CT8 (OP8), CT9 (OP9), CT10 (OP10).

Uzyskane efekty:

- wprowadzono 909 innowacji w przedsiębiorstwach (w 184 przedsiębiorstwach ekoinnowacje),
- wsparto infrastrukturę badawczą w 112 przedsiębiorstwach,
- prowadzenie prac B+R sfinansowano w 332 przedsiębiorstwach,
- sfinansowano udział w międzynarodowych targach i misjach gospodarczych, w których uczestniczyło 313 przedsiębiorstw,
- zmodernizowano energetycznie 706 budynków o powierzchni użytkowej 1 227 337 m² oraz zmodernizowano 2 842 źródła ciepła,
- zmniejszono roczne zużycie energii pierwotnej w budynkach publicznych o 94 499 561 kWh/rok oraz energii końcowej o 46 411 GJ/rok,
- uzyskano roczny spadek emisji gazów cieplarnianych o 52 411 tony równoważnika CO₂,
- w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof doposażono 16 jednostek służb ratowniczych,
- wybudowano 2 oraz przebudowano 6 zbiorników małej retencji o pojemności 53 215,3 m³,
- wybudowano lub przebudowano 20,24 km sieci kanalizacji deszczowej,
- wsparto 200 obiektów infrastruktury edukacyjnej, z której skorzystało 59 388 osób/rok,
- w szkoleniach podnoszących kompetencje cyfrowe wzięło udział 63 347 osób.

14.5. W stosownych przypadkach — postępy w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie innowacji społecznych.

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

14.6. Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb obszarów geograficznych najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach, wykorzystane środki finansowe.

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

15. INFORMACJA FINANSOWA NA POZIOMIE OSI PRIORYTETOWYCH I POZIOMIE PROGRAMU
(art. 21 ust. 2 i art. 22 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

16. INTELIGENTNY, TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU
(sprawozdanie z postępów osiągniętych w ramach danego wariantu)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

17. KWESTIE MAJĄCE WPŁYW NA WYKONANIE PROGRAMU I PODJĘTE DZIAŁANIA — RAMY WYKONANIA

(art. 50 ust.2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013)

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.

18. INICJATYWA NA RZECZ ZATRUDNIENIA LUDZI MŁODYCH

(art. 19 ust. 4 i 6 rozporządzenia (UE) nr 1304/2013 (w stosownych przypadkach))

Punkt nie dotyczy bieżącego sprawozdania.